SREE SANKARACHARYA UNIVERSITY OF SANSKRIT, KALADY

DEPARTMENT OF SANSKRIT NYAYA

RESTRUCTURED SYLLABUS(OBTLE)

B.A.SANSKRIT NYAYA

2020 Admission onwards

(Outcome Based Teaching Learning and Evaluation-OBTLE)

Programme Outcome

1. **PO1-Disciplinary Knowledge**-Ability to demonstrate comprehensive knowledge and understanding of one or more disciplines that form a part of an under graduate programme of study.
2. **Effective articulation**: Ability to comprehend complex information and texts express thoughts and ideas effectively in writing and orally; communicative using appropriate media and present information in lucid and concise manner to different groups; formulate coherent arguments; ability to plan , execute and report the results of an investigation.
3. **Analytical Reasoning**: Ability to evaluate the reliability and relevance of evidence; identify logical flaws in the arguments of others; analyse and synthesise data from a variety of sources, addressing opposing viewpoints ; draw valid conclusions and support them with evidence and examples.
4. **Research oriented and general critical spirit of inquiry**: A sense of inquiry and capability to ask relevance/ appropriate questions, problematic ,synthesize and articulate; critically evaluate arguments, claims ,beliefs policies and theories on the basis of empirical evidence; identify relevant assumptions ; ability to

recognize cause and effects relationship, formulate hypotheses and text them, following a scientific approach to knowledge production.

5. **Multicultural competence**: Possess knowledge of the values and beliefs of multiple cultures including one's own and develop a global perspective; ability to effectively engage in a multicultural society and interact tolerantly and respectfully with divers groups.
6. **Independent, life-lone learning and adaptability**: Ability to work independently with acquired knowledge and skills and to participate in self paced learning activities throughout life aimed at personal development and for social well being; adapt to changing trades and demands of work place through continues knowledge and skill development.

PSO

1. संस्कृतभाषायाः परिचयः, शास्त्रसाहित्यपुष्टतायाः अवगमः च |
2. संस्कृतभाषायां पठने आशयविनिमये च कौशलसंपादनम् |
3. आङ्गलादिभाषात्रयपरिज्ञानसम्पादनं, ततः सामूहिकप्रश्नानाम् अवगमः, प्रतिक्रियाम् आविष्कर्तुं सामर्थ्यसंपादनम् च |
4. भारतीयन्यायशास्त्रविज्ञानस्य अवधारणं शास्त्रपठनेषु समन्वयकरणं च |
5. सूचनाविज्ञानद्वारा न्यायशास्त्रस्य आधुनिकरीत्या उपस्थापनम् |
6. वादप्रक्रियायाः अवगमपूर्वकं संभाषणे वादे विचारे च सामर्थ्यसंपादनम् |
7. युक्तिसमीक्षापूर्वकं शोधनप्रक्रियायां निर्णयकरणे च कौशलस्य पोषणम् |
8. वैशेषिकपदार्थविज्ञानद्वारा प्राचीनभारतीयभौतिकशास्त्रस्य अवगमः |
9. न्यायवैशेषिकप्रक्रियायाः सामाजिकजीवने प्रसक्ततायाः अवगमः, समन्वयश्च|

****

Programme Specific Outcome

1. Acquire fundamental knowledge of Sanskrit and its richness in literature, Philosophy and Science.
2. Gain skill to understand Sanskrit and Communicate in Sanskrit.
3. Acquire the basic Language skills of a minimum of three languages including the global language; get sensitized on major contemporary social issues through representative works in these languages; critically respond and effectively articulate the same in writing and speech.
4. Acquire a comprehensive knowledge on Indian Logic and its application in Sastra study
5. Present Nyayasastra using modern technology with the help of sufficient knowledge on informatics.
6. Achieve ability to do discussions and debates by understanding theories of argumentation in Nyaya
7. Enrich the skill to do research and determine by the power of reasoning and investigating.
8. Understand the ancient Indian material science through the study ofVaiseshikaCategorology.
9. Understand the relevance of NyayaVaiseshika in personal and social life to applying it.

COURSE DETAILS

प्रथमं षाण्मासिकम् (SEMESTER-I)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE CODE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS HOURS
CORE	I B UNYM-501	मौलिक संस्कृत शिक्षा ।	3	48
COMPLIMENTARY	I C UNYM-521	भगवद्गीता रघुवंशश्च ।	3	48
COMPLIMENTARY	I C UNYM-522	संस्कृतसाहित्यचरितम् ।	3	48

द्वितीयं षाण्मासिकम् (SEMESTER-II)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE CODE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS HOURS
CORE	II B UNYS-502	तर्कसंग्रहः ।	3	48
COMPLIMENTARY	II C UNYS-523	गद्यं- पञ्चतन्त्रं, भरतसंग्रहःच ।(चिता भागाः)	3	48
COMPLIMENTARY	II C UNYS-524	लघुसिद्धान्तकौमुदी ।(संज्ञा,सन्धित्रयम्)	3	48

तृतीयं षाण्मासिकम् (SEMESTER-III)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE CODE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS HOURS
CORE	III B UNYM-503	तर्कसंग्रहदीपिका ।	4	60
COMPLIMENTARY	III C UNYM-525	कर्णभारम् ।	4	60
COMPLIMENTARY	III C UNYM-526	Methodology of Humanities.	4	60

चतुर्थं षाण्मासिकम् (SEMESTER-IV)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE CODE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS HOURS
CORE	IV B UNYS-504	न्यायसूत्रं-न्यायभाष्ययुतं-I&IIअध्यायौ ।	4	60
COMPLIMENTARY	IV C UNYS-527	वृत्तं, अलङ्कारः नाटकरचनाशास्त्रं च ।	4	60
COMPLIMENTARY	IV C UNYS-528	संस्कृते व्यवहारकौशलसम्पादनम्।	4	60

पञ्चमं षाण्मासिकम् (SEMESTER-V)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS

	CODE			HOURS
CORE	VB UNYM -505	न्यायसिद्धान्तमुक्तावली(प्रत्यक्षखण्डः) (न्यायवैशेषिकदर्शनयोः समानतन्त्रप्रकरणग्रन्थः)	4	60
CORE	VB UNYM -506	भारतीयास्तिकदर्शनेतिहासः ।।	3	48
CORE	VB UNYM -507	वैशेषिकदर्शनप्रकरणग्रन्थः- प्रशस्तपादभाष्यम् ।	4	60
CORE	VB UNYM -508	INFORMATICS	3	48
PROJECT	VB UNYM -509	PROJECT	2	24
OPEN COURSE	VD UNYM -531	शाब्दबोधस्वरूपप्रक्रिया।	4	60
OPEN COURSE	VD UNYM -532	न्यायवैशेषिकयोः मौलिकसिद्धान्तः।	4	60
OPEN COURSE	VD UNYM-533	भारतीयदर्शनप्रणालिका ।	4	60

षष्ठं षाण्मासिकम् (SEMESTER-VI)

CORE/COMPLIMENTARY	COURSE CODE	TITLE OF THE COURSE	CREDITS	CLASS HOURS
CORE	VI B UNYS-510	न्याये शब्दार्थसिद्धान्तः।	4	60
CORE	VI B UNYS-511	भाषाशास्त्रम् ।	4	60
CORE	VI B UNYS-512	व्याप्तिलक्षणम्-(पञ्चलक्षणी।)	4	60
CORE	VIB UNYS-513	परिस्थितिविज्ञानं-न्याये आयुर्वेदे च।	4	60
CHOICE BASED COURSE	VIB UNYS-514	KERALA TRADITION OF NYAYASASTRA.	4	60
CHOICE BASED COURSE	VI B UNYS-515	तन्त्रयुक्तिः	4	60
CHOICE BASED COURSE	VI B UNYS-516	सांख्यकारिका	4	60
CHOICE BASED COURSE	VI B UNYS-517	न्यायशास्त्रे वादप्रक्रिया,भारतीयनियमप्रक्रिया च।	4	60

AUDIT COURSES

Semetser	Course Code	Title of the Courses	Credits	Class Hours
		Environment Studies	4	
		Disaster Management	4	
		Human Rights	4	
		Gender Studies		
		Ethics		
		Social Media and Cyber Ethics	4	
		Intellectual Property Rights		

प्रथमं षाण्मासिकम्

Core Course

I B UNYM-501 मौलिकसंस्कृतशिक्षा

समयः – 48

उपलब्धिः -3

प्रयोजनानि

- सामान्यतः संस्कृतभाषापरिचयः, भाषाप्रणाल्याः साहित्यशास्त्रपुष्टतायाःचअवगमः
- संस्कृतेनामपदानां क्रियापदानां च सामान्यतः अवगमः
- संस्कृतेपठितुम् अवगन्तुं लिखितुं च कुशलतासंपादनम्
- सुभाषितानाम् पठनेन अवगमः, व्यवहारे प्रयोगः च

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सामान्यतः संस्कृतभाषायाः परिचयः,पठने लेखने च अभ्यासः
द्वितीयः अंशः	संस्कृतेनामपदानां क्रियापदानां च विविधरूपाणाम् अवगमः

तृतीयः अंशः	लघुकाव्यश्लोकानां पठनद्वारा संस्कृतभाषायां परिचयसंपादनम्
चतुर्थः अंशः	सुभाषितानां पठनद्वारा संस्कृतभाषापरिचयपोषणं

सुभाषितश्लोकाः -

1. अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानाञ्जनशलाकया|
   चक्षुरुन्मीलितं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ||
2. अयं निजः परो वेति गणना लघुचेतसाम्|
   उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ||
3. काकदृष्टिर्बकध्यानं श्वाननिद्रा तथैव च |
   अल्पाहारो जीर्णवस्त्रम् एतद् विद्यार्थिलक्षणम्|
4. अष्टादशपुराणेषु व्यासस्य वचनद्वयम्|
   परोपकारः पुण्याय पापाय परपीडनम् ||
5. पृथिव्यां त्रीणि रत्नानि जलमन्नं सुभाषितम्|
   मूढैः पाषाणखण्डेषु रत्नसंज्ञाऽभिधीयते||
6. धन्यानाम् उत्तमंदाक्ष्यं धनानाम् उत्तमं श्रुतम्|
   लाभानांश्रेष्ठम्आरोग्यम् सुखानां तुष्टिरुत्तमा||
7. परोक्षे कार्यहन्तारं प्रत्यक्षे प्रियवादिनम्|
   वर्जयेत् तादृशं मित्रं विषकुम्भं पयोमुखम्||
8. दानंधर्मश्च विद्या च रूपं शीलं कुलं तथा |
   सुखमायुर्यशश्चैव नव गोप्यानि यत्नतः ||
9. शुकवत् भाषणं कुर्यात् बकवत् ध्यानमाचरेत्|
   अजवच्चर्वणं कुर्यात् गजवत् स्नानमाचरेत्||
10. नास्ति कामसमो व्याधिर्नास्ति मोहसमो रिपुः |
    नास्ति क्रोधसमो वह्निः नास्ति ज्ञानासमंसुखम् ||
11. अहिंसा सत्यमस्तेयं शौचमिन्द्रियनिग्रहः|
    दानं दमो दया क्षान्तिः सर्वेषां धर्मसाधनम्||

12. निवृत्तो यस्तु मद्येभ्यो जितात्मा बुद्धिपूर्वकृत् |
विकारैः स्पृश्यते जातु न स शारीरमानसैः ||
13. पिपीलिकार्जितं धान्यं मक्षिकासञ्चितं मधु |
लुब्धेन सञ्चितं द्रव्यं समूलं हि विनश्यति ||
14. एकः स्वादु न भुञ्जीत नैकः सुप्तेषु जागृयात्|
एको न गच्छेदध्वानं नैकश्चार्थान् प्रचिन्तयेत्||
15. मिताः स्युः सात्विकाहाराः राजसाः पूर्णभोजनाः |
तामसास्त्वधिकाहाराःह्याहारास्त्रिविधाः स्मृताः||
16. मन्दोऽप्यमन्दतामेति संसर्गेण विपश्चितः |
पङ्कच्छिदः फलस्येव निकषेणाविलं पयः ||
17. आहारनिद्राभयमैथुनानि समानमेतत् पशुभिर्नराणाम् |
ज्ञानंनराणाम् अधिको विशेषो ज्ञानेन हीनः पशुभिः समानः ||
18. पुराणमित्येव न साधु सर्वं न चापि काव्यं नवमित्यवद्यम् |
सन्तः परीक्ष्यान्यतरत् भजन्ते मूढः परप्रत्ययेनायंबुद्धिः ||
19. विद्या नाम नरस्य रूपमधिकं प्रच्छन्नगुप्तं धनं
विद्या भोगकरी यशस्सुखकरी विद्या गुरूणां गुरुः |
विद्या बन्धुजनो विदेशगमने विद्या परा देवता
विद्या राजसु पूज्यते न हि धनं विद्याविहीनः पशुः ||
20. केयूराणि न भूषयन्ति पुरुषं हारा न चन्द्रोज्वला:
न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालङ्कृता मूर्धजा: |
वाण्येका समलङ्करोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते
क्षीयन्तेखलु भूषणानि सततं वाग्भूषणं भूषणम् ||

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि.प्र.	धा	ज्ञा.ग	कक्ष्यासमयः
1	सामान्यतः संस्कृतभाषायाः परिचयः, अक्षराणां परिचयः, पदपरिचयः च।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि.प्र.** 1	ज्ञा	वा, परि	6

2	संस्कृतेनामपदानां क्रियापदानाम् अव्ययानांच सामान्यपरिचयः।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि. प्र.** 2, 3	ज्ञा	वा परि	6
3	संस्कृतेलिङ्गविभक्तिवचनानांपरिचयपूर्वकं नामपदरूपाणाम् अवगमः।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि. प्र.** 2, 3	ज्ञा	वा परि	8
4	संस्कृतेपुरुषवचनपरिचयपूर्वकं क्रियापदरूपाणाम् अवगमः।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि. प्र.** 2, 3	ज्ञा	परि	8
5	सुभाषितानां निर्दिष्टानां पठनद्वारा संस्कृते व्यवहारपरिचयसंपादनम् ।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि. प्र.** 2, 3	ज्ञा	परि	10
6	श्रीकृष्णविलासकाव्यस्य आद्यश्लोकानां पठनद्वारा संस्कृते व्यवहारपरिचयसंपादनम्।	**प्र.प्र**1	**प्र.वि. प्र.**2, 3	ज्ञा	परि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- शब्दधातुरूपाणि (बाल, कवि, गुरु, पितृ, लता, मति, नदी, मातृ, फल, तद्, युष्मद्, अस्मद् – शब्दाः, भू, वन्द् धातोः दशलकाराणि
- सुभाषितश्लोकाः केचन (चिताः)
- श्रीकृष्णविलासकाव्यं (आदौ 20 श्लोकाः)

अवलोक्याः ग्रन्थाः

- रूपचंद्रिका
- वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यं
- सुभाषितरत्नभण्डाकार: (प्रथमदीक्षा)
- सुभाषितरत्नावलिः – राष्टीय संस्कृत संस्थान

Complimentary Course:

I C UNYM 521 –काव्यम्- (भगवद्गीता रघुवंशश्च)

समयः – 48

उपलब्धिः -3

प्रयोजनानि

1. **कालिदासविरचित महाकाव्यानां परिचयः।**
2. **रघुवंशे विवक्षमाणः प्राचीन आधुनिक व्यवस्थायाः वैशिष्ट्यावगमः।**
3. **नेतृपाटव अवगमन सामर्थ्यम्।**
4. **अतिललितरीत्या पठनचातुर्यम्।**
5. **दर्शनपठने उन्मुखीकरणम् / अभिलाषः।**
6. **मानसिकविशकलनावगतिः।**

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	भगवदगीता द्वितीयाध्याये 1-10 श्लोकाः।
द्वितीयः अंशः	भगवदगीता द्वितीयाध्याये 11-20 श्लोकाः।
तृतीयः अंशः	भगवदगीता द्वितीयाध्याये 21-30 श्लोकाः।
चतुर्थःअंशः	रघुवंशेद्वितीयसर्गे आदितः दशश्लोकाः।

वि.प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	सामान्यतः महाकाव्यानां परिचयः |	**प्र.प्र** 1	**प्र.वि.प्र 1**	ज्ञा	वा	6
2	सामान्यतः भगवद्गीतायाः अवगतिः |	**प्र.प्र** 1	**प्र.वि.प्र** 1	ज्ञा	वा	6
3	महाकविकालिदासस्य काव्यकौशलज्ञानम्।	**प्र.प्र** 1	**प्र.वि.प्र** 1	ज्ञा	परि	8
4	श्लोकानां पदच्छेदः, अन्वयादिज्ञानम्।	**प्र.प्र** 1	**प्र.वि.प्र** 1	ज्ञा	आनु	8
5	आत्मशरीरयोः स्वरूपभेदनिश्चयः।	**प्र.प्र** 1	**प्र.वि.प्र** 8	ज्ञा	परि	10
6	आत्मशरीरप्रमाज्ञाने मानसिकसंयमनावबोधः।	**प्र.प्र** 1,4	**प्र.वि.प्र** 4,8	ज्ञा	परि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

1.भगवदगीता- द्वितीयाध्याये 30 श्लोकानि।

2.रघुवंशः द्वितीयसर्गः - कालिदासः, आर्.एस्. वाध्यार्& सण्स्।

अवलोकनीया ग्रन्थाः।

1. ए.हिस्टरि ओफ् सान्स्क्रीट् लिट्टरेच्चर् . ए.बि.कीत्
2. ए.षोर्ट् हिस्टरि ओफ् सान्स्क्रीट् लिट्टरेच्चर्- टि.के.रामचन्द्र ऐय्यर्।
3. संस्कृतसाहित्यचरित्रं- डा. के.कुञ्चुण्णिराजा डा.एं.एस्.मेनोन्।

Complimentary Course:

I C 522- UNYM-संस्कृतसाहित्यचरितम्

भारः – 48

उपलब्धिः -3

प्रयोजनानि

1.संस्कृते ज्ञाननिधिपुष्टतायाः अवगमः।

2 .वैदिक- दार्शनिक-लौकिक साहित्यचरितस्य अवगमः ।

3.संस्कृतेप्राविधिकसाहित्यचरितस्यअवगमद्वारासंस्कृतपठनस्य आधुनिकप्रसक्ततायाः अवगमः।

4.आधुनिकगणतन्त्रसाधनानां संस्कृते प्रसक्ततायाः अवगमः ।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	वैदिकदार्शनिकसाहित्यचरितस्य आमुखम्।
द्वितीयः अंशः	लौकिकसाहित्य,इतिहास,पुराण पञ्चमहाकाव्यानां परिचयः।
तृतीयः अंशः	दशरूपक खण्डकाव्यानां परिचयः।
चतुर्थः अंशः	समकालीनसाहित्यस्य अवगमः, आधुनिकसाधनानाम् संस्कृतपठने उपयोगस्य परिचयःच।

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि प्र.	धा	ज्ञा.ग	कक्ष्यासमयः
1	वैदिकसाहित्यचरितस्य सामान्यतःअवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र. 1	ज्ञा	परि	6
2	काव्यसाहित्यचरितइतिहास,पुराणानां पञ्चमहाकाव्यानां च सामान्यपरिचयः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	6
3	काव्यसाहित्यचरिते सामान्यतः प्रसिद्धकाव्यानां परिचयः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	10
4	दर्शनसाहित्यचरितस्य सामान्यतः अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	8
5	शास्त्रीयप्राविधिकसाहित्यचरितस्य अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	6
6	केरलीयसंस्कृतसाहित्यस्य सामान्यपरिचयः।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	6
7	संस्कृते आधुनिककृतीनां परिचयः, प्रायोगिकविज्ञानं च।	प्र.प्र 1	प्र.वि प्र.1	ज्ञा	परि	6

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- A Short History of Sanskrit Literature by T.K.RamachandraIyer

अवलोकनीया ग्रन्थाः

- History of Sanskrit Literature by WinternItz

- Indian Kavya Literature by AK Warder
- Modern Sanskrit Literature by S B Raghunathacharya
- A History of Sanskrit Literature – A.B.Keith,MotilalBanarasiDass Publishers,Delhi-1993.
- प्रबन्धरत्नाकरं – रमेश चन्द्र शुक्ला
- A History of Sanskrit Literature – Macdonell A.A,MotilalBanarasiDass Publishers,Delhi-1990.
- Facets of Sanskrit Literature- Dr.K.Vijayan,Thiruvananthapuram,1990.
- History of Sanskrit Literature- M.Krishnamacharya,Motilal BanarasiDass Publishers,Delhi-1937.

द्वितीयं षाण्मासिकम्

Core Course

II B UNYS-502 तर्कसंग्रहः

भारः- 48

उपलब्धिः-3

अध्ययनप्रयोजनानि

1. भारतीयन्यायशास्त्रविज्ञानस्य सामान्यावगाहः।
2. न्यायशास्त्ररीत्या पदार्थलक्षणस्वरूपं तत्साधुतापरिशीलनप्रक्रियाः च अवधारणम्।
3. न्यायशास्त्रमनुसृत्य प्रमाणानां तत्सिद्धान्तानामवगाहः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	तर्कसंग्रहस्य सामान्यपरिचयः,पदार्थस्वरूपं तद्भेदानाञ्चावधारणम्।
द्वितीयः अंशः	पदार्थलक्षणानधिकृत्य तत्साधुतासमर्थनम्।
तृतीयः अंशः	प्रमाणानां सामान्यलक्षणम् तत्साधुताकथनम्।
चतुर्थःअंशः	प्रत्यक्ष-अनुमानप्रमाणस्य स्वरूपं तद्भेदानाञ्च।
पञ्चमः अंशः	उपमान-शब्दप्रमाणादीनां स्वरूपं तद्भेदानाञ्च।

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	**प्र. प्र**	**प्र.वि. प्र.**	**धा**	**ज्ञा. ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	भारतीयन्यायशास्त्रस्य सामान्यपरिचयः।	**प्र. प्र** 1	**प्र.वि. प्र.4**	**ज्ञा**	परि	6
2	पदार्थस्वरूपं तद्भेदानाञ्चावगमः।	**प्र. प्र** 1	**प्र.वि. प्र.4**	**ज्ञा**	परि	6

3	न्यायशास्त्ररीत्या प्रमाणानां प्रति सामान्यावगाहः।	प्र. प्र 1	प्र.वि. प्र.4,7	ज्ञा	परि	8
4	प्रत्यक्षप्रमाणस्य तद्भेदानाञ्चावगाहः।	प्र. प्र 1	प्र.वि. प्र.4,7	ज्ञा	परि	8
5	अनुमानप्रमाणस्य तद्वारा व्याप्तिस्वरूपस्यावगमः।	प्र. प्र 1	प्र.वि. प्र.4,7	ज्ञा	परि	6
6	उपमान प्रमाणस्य अवधारणम्।	प्र. प्र 1	प्र.वि. प्र.4,7	ज्ञा	परि	6
7	शब्दप्रमाणम् तद्भेदानाञ्चावगमः।	प्र. प्र 1	प्र.वि. प्र.4,7	ज्ञा	परि	8

पाठ्यग्रन्थः-

1. तर्कसंग्रहः - श्रीमदन्नंभट्टः।

अवलोकनीयाः ग्रन्थाः-

1.तर्कसंग्रह-अन्नंभट्ट (English Translation with notes) वि.एन्.झा

2. ए.हिस्टरी ओफ् इण्डेन् फिलोसफि- एम् हिरियन्ना।

3.न्यायामृतम्- जगदीशभट्टाचार्यः।

Complimentary Course

IIC UNYS-523 गद्यम्– पञ्चतन्त्रं, भारतसंग्रहः च (चिता भागाः)

भारः-48

उपलब्धिः- 3

प्रयोजनानि

- गद्यकाव्यपरिचयः, कथासाहित्यपरिचयः च
- पञ्चतन्त्रे कथापठनद्वारा कथाप्रक्रियायाः गुणपाठस्य च अवगमः

- भारतसंग्रहे चितविभागस्य पठनद्वाराकथाप्रक्रियायाः अवगमः,संस्कृतशिक्षणम् च |

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सामान्यतः गद्यकाव्यस्य कथासाहित्यस्य च परिचयः
द्वितीयः अंशः	पञ्चतन्त्रे त्रयाणां कथानाम् अवगमः, गुणपाठस्य अवगमः, संस्कृतशिक्षणं च
तृतीयः अंशः	भारतसंग्रहे चिताविभागस्य अवगमः
चतुर्थः अंशः	कथायाःगुणपाठस्य चअवगमः, संस्कृतशिक्षणं च

वि.प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र**	**प्र.वि.प्र**	**धा**	**ज्ञा.ग**	**कक्ष्या समयः**
1	संस्कृतेगद्यकाव्यस्य कथासाहित्यस्यच परिचयः, पञ्चतन्त्रस्य भारतसंग्रहस्य परिचयः च।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.1**	ज्ञा	परि	6
2	पञ्चतन्त्रेशृगालदुन्दुभिकथायाः श्लोकानां च अवगमः, गुणपाठस्य च अवगमः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.2**	ज्ञा	परि	6
3	चतुर्दन्तनामकगजस्य कथायाः ,श्लोकानां च अवगमः, गुणपाठस्य च अवगमः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.2**	ज्ञा	परि	8
4	मणिभद्रश्रेष्ठिवृत्तान्तस्य श्लोकानां च अवगमः, गुणपाठस्य च अवगमः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.2**	ज्ञा	परि	8
5	भारतसंग्रहे आदितः 6 खण्डपर्यन्तंकथायाः गुणपाठस्य अवगमः, संस्कृतपठनं च।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.2**	ज्ञा	परि	10
6	भारतसंग्रहे 7-12खण्डपर्यन्तं कथायाः गुणपाठस्य अवगमः, संस्कृतपठनं च।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि. प्र.2**	ज्ञा	परि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- पञ्चतन्त्रे कथात्रयं (i - मित्रभेदे द्वितीया - शृगालदुन्दुभिकथा, ii - काकोलूकीये द्वितीया चतुर्दन्तनामगजकथा, iii – अपरीक्षितकारके प्रथमः मणिभद्रश्रेष्ठिवृत्तान्तः)
- भारतसंग्रहः by लक्ष्मणसूरिः(आदितः12 खण्डिकाः – कर्णजननपर्यन्तम्)

अवलोक्याः ग्रन्थाः

- पञ्चतन्त्रः-
- Sanskrit Drama- A.B.Keith, Motilal Banarasi Dass,New Delhi.
- Sanskrit Drama,its Origin and Decline India.
- A History of Sanskrit Literature – A.B.Keith
- A Short History of Sanskrit Literature- T.K.Ramachandra Iyer.
- Concise History of Classical Sanskrit Literature- Gopala Iyangar, V.A.

Complimentary Course:
IIC UNYS-524-लघुसिद्धान्तकौमुदी (संज्ञा, सन्धित्रयम्)

भारः-48
उपलब्धिः-3
प्रयोजनानि-

1. यथायथं शब्दानां निष्पादनकौशलम् ।
2. संज्ञा परिभाषा सूत्राणां परिचयः।
3. सूत्राणां अर्थं सम्यक् ज्ञात्वा प्रयोगनैपुण्यसम्पादनम्।
4. संस्कृते सामान्यज्ञानस्य अर्थज्ञानस्य प्रयोगसामर्थ्यस्य च सम्पादनम्।
5. साधु असाधु शब्दानां विविच्य ज्ञानावगमः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	संस्कृत वर्णमालापरिचयः।
द्वितीयः अंशः	अच् सन्धिप्रकरणम्।
तृतीयः अंशः	हल् सन्धिप्रकरणम्।
चतुर्थः अंशः	विसर्गसन्धिप्रकरणम्।

वि.प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	सामान्यतः वर्णमाला परिचयः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.3**	**ज्ञा**	परि	6
2	पारिभाषिकशब्दानां अवगमः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.3,5**	**ज्ञा**	परि	8
3	सन्धिसूत्राणां परिचयः (अच् स न्धिः,हल् सन्धिः,विसर्गसन्धिः)	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.3**	**ज्ञा**	परि	8
4	अर्थज्ञानपुरस्सरं एवं पदज्ञानपुरसरं च संस्कृत काव्यास्वादनक्षमता।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.3**	**ज्ञा**	परि	10
5	भाषाप्रयोगकौशलम्, व्याकरणशास्त्रस्य संज्ञाशब्दानां अवगतिः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.3**	**ज्ञा**	परि	10
6	संस्कृत पदप्रयोग सामर्थ्यम्।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र.2**	**ज्ञा**	परि	6

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः-

- **लघुसिद्धान्तकौमुदी- संज्ञा,अच्,हल्,विसर्गसन्धि।**

अवलोक्याःग्रन्थाः

- **वैय्याकरणस्द्धान्तकौमुदी-बालमनोरमा, चौखम्भा ,वराणसी।**
- **वैय्याकरणसिद्धान्तकौमुदी- वासुदेवन् पोट्टि.**

तृतीयं षाणमासिकम्

Core Course

III B UNYM-503 तर्कसंग्रहदीपिका

भारः- 60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- न्यायशास्त्रस्य शास्त्रप्रक्रियायाः च सामान्यपरिचयः ।
- प्रमाणपदार्थस्य समुचितः अवगमः।
- प्रमेयपदार्थस्य समुचितः अवगमः।
- गुणादिप्रमेयानाम् अवगमः ।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	प्रत्यक्षखण्डम् ।
द्वितीयः अंशः	अनुमानखण्डम् ।
तृतीयः अंशः	शब्दखण्डम् ।
चतुर्थः अंशः	गुणनिरूपणम् ।

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्यासमयः
1	दर्शनशब्दस्य परिचयः भारतीयदर्शनस्य सामान्यतः विभागानां च अवगमः ।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	6
2	न्यायशास्त्रस्यसामान्यतत्त्वानां, प्रकरणग्रन्थानां स्वभावस्य,शास्त्रप्रवृत्तेः च अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	6
3	न्यायसिद्धान्ताभिमतयोः प्रत्यक्षानुमानप्रमाणयोः अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	10
4	न्यायसिद्धान्ताभिमतयोः उपमानागमप्रमाणयोः अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	8
5	न्यायाभिमतप्रमेयानां सामान्यतया अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	8
6	द्रव्याणां लक्षणसमन्वयस्य विभागस्य च अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	8
7	गुणादीनां लक्षणसमन्वयस्य विभागस्य च अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	8
8	संशयादीनां स्वरूपस्य विभागस्य च अवगमः।	प्र.प्र 1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	6

प्रधानतयापाठ्यग्रन्थः

- तर्कसंग्रहदीपिका-

अवलोक्या ग्रन्थाः

- दीपिकासर्वस्वम्- कुरुङ्गण्डि रामशास्त्रीः
- तर्कभाषा- श्री केशवमिश्रः,चौखम्बा सान्स्क्रिट् प्रतिष्टान्,2005

- न्यायसारं- बालप्रिया व्याख्या-एन्.एस्. राम ताताचार्य।
- तर्कसंग्रहदीपिका- वि.एन्.झा. इग्लीष् ट्रान्स्लेषन्,चिन्मया इन्टेर्नाषणल् फौण्डेषन् शोधसन्स्थान्,आदिशङ्करनिलयं,वेलियनाड्,केरला.
- तर्कसंग्रहः-प्रो.पाणावल्लि राधाकृष्णन्, मलयालव्याख्यानम्, सुकृतीन्द्र ओरियन्ट्टल् रिसर्च्च् इन्स्टिट्यूट्ट,तम्मनम्,कोच्चि.2014.

Complimentary Course
III C UNYM- 525 कर्णभारम्

भारः- 60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

1. संस्कृतरूपकसाहित्यस्य अवगाहः।
2. दशरूपकाणां परिचयः।
3. नायिकानायकयोः स्वरूपावगतिः।
4. भासनाटकचक्रावगमनम्।
5. संस्कृतनाटकेषु भासस्य कर्णभारस्य वैशिष्ट्यावगमनम्।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	नाट्यशास्त्रप्रतिपादितानां रूपकाणां विचारः,दशरूपकपरिचयः।
द्वितीयः अंशः	कथापात्रं,कथावस्तु, रसं,नाटकाङ्गं,इत्यादीनां परिचयः।
तृतीयः अंशः	नाटक- सप्रकरण-भाण-प्रहसन-डिम-व्यायोग-समवकार-वीथि-अङ्क-ईहामृगयोः-लक्षणोदाहरणानांपरिचयः।

वि. प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि. प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्या समयः**
1	संस्कृत साहित्ये नाट्यशास्त्रे प्रतिपादिताः दशरूपकाणां अवधारण सामर्थ्यम्।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	परि	6
2	दशरूपकेषु संस्कृतनाटकानां वैशिष्ट्यम्।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3, 5**	ज्ञा	वा	8
3	भासनाटकचक्रस्य अवगमनं, तेषां साधर्म्यं च।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	अधि	10
4	भासनाटकचक्रे सप्रकरण कर्णभारस्य प्राधान्यम्।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	परि	8
5	नायकस्य कर्णस्य विविध मानसिकचोदनायाः आविष्कार सामर्थ्यावगतिः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	परि	10
6	दानपरिरक्षायाः मूल्यावगतिः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	आनु	8
7	धर्मावबोधन सामर्थ्यम्।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.3**	ज्ञा	अधि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

1. कर्णभारम्- भास, आर्.एस्.वाध्यार्& सणस्,कल्प्पात्ति,पालक्काड्।

अवलोकनीया ग्रन्थाः-

1.ए.हिस्टरि ओफ् सान्स्क्रीट् लिट्टरेच्चर् . ए.बि.कीत्

2.ए.षोर्ट् हिस्टरि ओफ् सान्स्क्रीट् लिट्टरेच्चर्- टि.के.रामचन्द्र ऐय्यर्।

3.संस्कृतसाहित्यचरित्रं- डा. के.कुञ्चुण्णिराज डा.एं.एस्.मेनोन्।

4.भासनाटकचक्रम्- गणपतिशास्त्रिकल्

5.संस्कृतसाहित्यपरिचयः-महामहोपाध्याय बलदेवः।

Complimentary Course

III C UNYM- 526 Methodology of Humanities

Time – 60 hrs

Credits--4

Objectives

- Understand the Nature of Facts, Interpretation, taste, values and belief systems.
- Understand the Nature of Language and Culture
- Understand the Nature of Indian Philosophy.

Module-I	Understand the Nature of Natural, Social and Human Sciences.
Module- II	Understand the Nature of Language, Culture and Identity.
Module- III	Understand the Methodology of Indian Philosophy
Module- IV	Understand the Nature of Indian Theories of Knowledge

CO	Objectives	PO	PSO	CL	KC	Class/Hrs
CO 1	Understand the difference between Natural, Social and Human sciences.	PO 1	PSO 3	U	C	7
CO 2	Understand the Nature of Facts and Interpretation, Taste, Values and Belief Systems.	PO 1	PSO, 3	U	C	7
CO 3	Understand the Nature of the Language, Culture and Identity.	PO 1	PSO, 3	U	C	7
CO 4	Understand the mode of Narration and Representation.	PO 1	PSO, 3	U	C, P	7
CO 5	Understand the Origin and Development of Indian Philosophical Systems.	PO 1	PSO, 2, 3	U	C, P	8
CO 6	Understand the Methodologies of Indian Knowledge Systems.	PO 1	PSO, 3, 5	U	C, P	8
CO 7	Understand the Concepts of Knowledge in Indian Tradition.	PO 1	PSO, 3, 5	U	C, P	8
CO 8	Understand the Indian Theories of Knowledge.	PO 1	PSO, 3, 5	U	C	8

Essential text book

- The Humanities:- Methods and Perspectives, AbhijitKundu, Pramod K Nair, and Shweta.

Additional Books for reading

- The Narrative construction of reality, Brunner, Jerome
- Narrative theory – Critical concepts in Literary and Cultural studies, London and New York, Routledge, 2004.

चतुर्थं षाण्मासिकम्

Core Course

IV B UNYS-504 न्यायसूत्रं – न्यायभाष्ययुतम् – I & II अध्यायौ

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- सामान्यतः न्यायदर्शनस्य परिचयः |
- न्याये प्रमाणतत्त्वस्य प्रमेयतत्वस्य च अवगमः |
- विचारप्रक्रियायाः वादप्रक्रियायाः च अवगमद्वारा विचारशीलतासंपादनम्|
- वादे शोधप्रक्रियायां च कुशलतासंपादनम्, आविष्कारनैपुणसंपादनम् च |

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सामान्यतः न्यायदर्शनस्य पदार्थानां च परिचयः
द्वितीयः अंशः	प्रमाणानां प्रमेयानां च समुचितः अवगमः
तृतीयः अंशः	वादप्रक्रियायाः अपेक्षितानाम् अम्शानाम् अवगमः
चतुर्थः अंशः	परीक्षाप्रक्रियायाः अवगमद्वारे विचारशीलतासंपादनं

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्यासमयः
1	सामान्यतः न्यायसूत्रस्य व्याख्यानानां च परिचयः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.4**	ज्ञा	परि	8
2	पदार्थानां परिचयः, प्रयोजनस्य अवगमः च।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.4**	ज्ञा	परि	10
3	प्रमाणानाम् स्वरूपस्य प्रक्रियायाः च अवगमः।	**प्र.प्र. 1,3**	**प्र.वि. प्र.4**	ज्ञा	परि	10
4	प्रमेयानाम् स्वरूपस्य अवगमः।।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि. प्र.4**	ज्ञा	परि	8
5	संशयादिपदार्थानां स्वरूपावगमः, वादे विषयाविष्कारप्रक्रियायाः अवगमः च।	**प्र.प्र. 1,4**	**प्र.वि. प्र.4,6**	ज्ञा	परि	8
6	प्रमाणपरीक्षाप्रक्रियायाः अवगम:।	**प्र.प्र. 1,4.**	**प्र.वि. प्र.4,7**	ज्ञा	परि	8
7	शास्त्रविचारप्रक्रियायाःअवगम: विचारप्रक्रियायाः प्रयोगकुशलतासंपादनम् च।	**प्र.प्र. 1,4**	**प्र.वि. प्र.4,7**	ज्ञा, अप	परि	8

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- न्यायसूत्रम् वात्स्यायनमुनिप्रणीतं न्यायभाष्यसहितं – 1&2 अध्यायौ, पण्डित श्री सुदर्शनाचार्यकृत प्रसन्नपदव्याख्यया संवलितम्, बौद्धभारतीयग्रन्थमाला-38,1998.

अवलोक्याः ग्रन्थाः

- न्यायसूत्रवृत्तिः – विश्वनाथपञ्चाननः
- न्यायभाष्यदर्पणं – सुदर्शनसूरी

- Nyaya Bhashyam(Eng) - S C Vidyabhooshan
- History of Indian Logic – S C विद्याभूषण:

Complimentary Course

IV C UNYS 527 वृत्तं,अलङ्कारः नाटकरचनाशास्त्रश्च

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

1.पद्यनाटकादीनां अवगाहः।

2.पद्यांशस्य नाटकसंभाषणस्य च सम्यग् उच्चारणम्।

3.काव्यांशे वृत्तालङ्काराणां प्रयोगपरिचायनम्।

4.नूतन पदानां आविष्कारसामर्थ्यम्।

5.नूतन सृष्टेः प्रयोगचातुर्यम्।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	वृत्तकारयोः सामान्य परिचायनम्। वृत्तभेदाः-वर्णवृत्तं ,मात्रावृत्तं, समवृत्तं,अर्थसमवृत्तं, विषमवृत्तम्। श्लोकानां लघुगुरु निर्णयः क्रमिकागणव्यवस्था, लघुगुरु विन्यासः। अलङ्काराः- शाब्दिका आर्थिकाः,उभयालङ्काराश्च।
द्वितीयः अंशः	वर्णवृत्तानि- वसन्ततिलकं ,वंशस्थं,इन्द्रवज्रा, उपेन्द्रवज्रा,उपजाति,मालिनि,मन्दाक्रान्ता,स्रग्धरा, शार्दूलविक्रीडितं,वियोगिनि। मात्रावृत्तानि-आर्या,गीति।

तृतीयः अंशः	उपमा, उत्प्रेक्षा,रूपकं,वक्रोक्तिः,अतिशयोक्तिः, स्वभावोक्तिः, विभावना, समासोक्तिः,अर्थान्तरन्यासः, विरोधाभासः।
चतुर्थःअंशः	संस्कृत नाटकानां विशेषाः,उत्पत्तिविकासः, रूपकाणां निर्वचनं,रूपकाणां प्रकाशः,वस्तु, नेता, रसः,नान्दी,भरतवाक्यं, प्रस्तावना,प्रवेशकं,विष्कम्पकं, अर्थप्रभृतयः, सन्धिः च।

वि.प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र**	**प्र.वि.प्र**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	वृत्तानां सामान्यज्ञानम्, तद्भेदानां च अवगाहः।	**प्र.प्र1**	**प्र.वि.प्र,3**	ज्ञा	परि	9
2	अलङ्काराणां सामान्यज्ञानम्, तद्भेदानां च अवगाहः।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि.प्र,7**	ज्ञा	आनु	9
3	वृत्तमनुसृत्य श्लोकानां निर्मितिः।	**प्र.प्र.4**	**प्र.वि.प्र,4,5**	ज्ञा, अप	आनु	12
4	श्लोकेषु उपलभ्यमानानां अलङ्काराणाम् अवगाहः।	**प्र.प्र.1,4**	**प्र.वि.प्र4,6,8**	ज्ञा, अप	आनु	10
5	रूपकाणां सामान्यज्ञानम्।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि.प्र,1**	ज्ञा, अप	वा	10
6	नाटकस्य प्राधान्यं वैशिष्ट्यं च।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि.प्र,1,9**	ज्ञा	वा	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- कुवलयानन्दः-अप्पय्यदीक्षितः

  (पाठ्यांशेषु निर्दिष्टाः अंशाः एव पर्याप्ताः)

- दशरूपकं- धनञ्जयः

अवलोकनीया ग्रन्थाः-

- छन्दशास्त्रं- पिङ्गलः।
- वृत्तरत्नावली- गोमतीदासः
- साहित्यदर्पणं(अध्यायाः-6,7) – विश्वनाथः।
- नाट्यशास्त्रं- भरतः।
- Sanskrit- English Dictionary- V.S.Apte
- वृत्तरत्नाकरः-
- नाटकसाहित्यचरित्रम्।

Complimentary Course

IV C UNYS- 528 संस्कृते व्यवहारकौशलसम्पादनम्

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- संस्कृते क्रिया, कारक,सन्धि,समासादीनां च अवगमः।
- संस्कृते वाक्यरचनायां सामर्थ्यसम्पादनम्।
- भाषापरिवर्तनलेखने आङ्गलभाषातःसंस्कृतभाषायां सामर्थ्यसम्पादनम्।

- संस्कृतभाषातः आङ्गलभाषायां वाक्यरचनायां सामर्थ्यसम्पादनम्।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	संस्कृतभाषायां नाम,क्रिया,कारक,समास,सन्धीनां चसामान्यावगमनम्।
द्वितीयः अंशः	सप्तसुविभक्तिषु वाक्यरचना,समय संख्यादीनांप्रयोग परिचयः।
तृतीयः अंशः	संस्कृतभाषातःआङ्गलभाषायां, मलयालभाभायां च परिवर्तनम्।
चतुर्थः अंशः	आङ्गलभाषातःसंस्कृतभाषायां परिवर्तनम्।

वि. प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा. ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	संस्कृते नाम, क्रियापदानां प्रयोगपरिचयः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र. 4**	ज्ञा	परि	8
2	कारक,समास,सन्धीनांनियमावगमनं प्रयोगपरिचयम् च।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र. 4**	ज्ञा	परि	12
3	सप्तककारस्य परिचयः,वाक्यरचना इत्यादीनां प्रयोगावगमनम्।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र. 4,6**	ज्ञा	परि	10
4	समय संख्याशब्दानां परिचयपूर्वकं प्रयोगानां च परिचयसम्पादनम्।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र. 5,6**	ज्ञा	परि	10
5	संस्कृत भाषातःआङ्गलभाषायां परिवर्तनपरिचय सम्पादनम्।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र 5,6**	ज्ञा	परि	10
6	आङ्गलभाषातः संस्कृतभाषायां परिव र्तन अवबोधः।	**प्र.प्र 1**	**प्र.वि.प्र 5,6**	ज्ञा	परि	10

अवलोकनीया ग्रन्थाः

- वैय्याकरणसिद्धान्तकौमुदी प्रथमभागः।
- कामधेनुः-भरतपिषारटिः, इ.पि.भारतीयविद्यापीठम्,तृश्शूर्॥
- वाक्यतत्वम्-अनन्तनारायणशास्त्री
- अनुवादचन्द्रिका।
- बालबोधिनी- राजर्षि श्री रामवर्मा पब्लिकेषन्,डिविषन्, गव. संस्कृत कालेज्, तृप्पूनित्तुरा।
- संस्कृतस्वाध्यायसम्भाषणम्- Ed. Vempati Kudumba Sastri, Rashtriya Samskrita Pratistan, New Delhi.

पञ्चमं षाण्मासिकम्

Core Course

VB UNYM-505न्यायसिद्धान्तमुक्तावली(प्रत्यक्षखण्डम्)

(न्यायवैशेषिकदर्शनयोः समानतन्त्रप्रकरणग्रन्थः)

भारः- 60

उपलब्धिः -4

प्रयोजनानि

१. न्यायवैशेषिकदर्शनयोः पदार्थपरिचयः।

२. वैशेषिकदर्शने पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्यज्ञानम्।

३. ईश्वरसाधकप्रकारावगमः।

४. विभिन्नदर्शनेषु आत्मस्वरूपावगतिः।

५. कारणलक्षणावगमः।

६. प्रत्यक्षप्रमाणावगतिः।

७. परमाणुसाधनप्रकारावगमः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	ईश्वरनिरूपणम्, मङ्गलवादः,पदार्थानां साधर्म्यवैधर्म्य प्रकरणम्।
द्वितीयः अंशः	द्रव्यनिरूपणम्,आत्मनिरूपणम्।
तृतीयः अंशः	कारणस्वरूपं तद्भेदाश्च।
चतुर्थः अंशः	प्रत्यक्षप्रमालक्षणविचारः,तद्प्रभेदविचारःतत्कारणलौकिकालौकिक सन्निकर्षविचारश्च।

वि. प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि. प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्या समयः**
1	न्यायवैशेषिकदर्शनयोः सामान्यपरिचयः।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि. प्र.4**	ज्ञा	परि	9
2	वैशेषिकदर्शनेपदार्थानांसाधर्म्यवैधर्म्यज्ञानम्।	**प्र.प्र.1 1,4**	**प्र.वि. प्र.4,6, 8**	ज्ञा	परि आनु	9
3	द्रव्यादीनां साधर्म्यवैधर्म्यज्ञानम्।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि. प्र.4,6, 7**	ज्ञा	परि	12
4	आत्मतत्वनिरूपणम्।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि. प्र.4,6**	ज्ञा	परि आनु	10
5	कारणस्वरूपं तद्भेदाश्च।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि. प्र.4,6**	ज्ञा अप	वा	10
6	प्रत्यक्षप्रमालक्षणविचारः,तद्प्रभेदविचारः।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि. प्र.4,6**	ज्ञा, अप	परि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- **न्यायसिद्धान्तमुक्तावली -प्रत्यक्षखण्डम्- श्री विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यः।**

अवलोकनीयाग्रन्थाः-

- **न्यायसिद्धान्तमुक्तावली- दिनकरी रामरुद्री व्याख्या**
- **न्यायसिद्धान्तमुक्तावली –राजीवोल्लास व्याख्या By Prof. NSR Tatacharya.**

Core Course

V B UNYM-506 भारतीय आस्तिकदर्शनेतिहासः

भारः -60

उपलब्धिः- 4

प्रयोजनानि

1. भारतीयदर्शनेषु आस्तिकदर्शनस्य सामान्यपरिचयः।
2. सांख्ययोगदर्शनयोः उत्पत्ति विकास ज्ञानम्।
3. न्यायवैशेषिकदर्शनयोः उत्पत्ति विकास ज्ञानम्।
4. पूर्वोत्तररमीमांसयोः परिचयः।
5. आधुनिककाले दर्शनपरिज्ञानस्य प्रयोजनम्।
6. दर्शनान्तरेषु नव्यन्यायस्य प्रभावविज्ञानम्।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	दर्शनानां उत्पत्तिविकासयोः सामान्य अवबोधः।
द्वितीयः अंशः	सांख्यदर्शनं योगदर्शनम् च ।
तृतीयः अंशः	न्यायदर्शनं वैशेषिकदर्शनम् च।
चतुर्थः अंशः	पूर्वमीमांसा उत्तरमीमांसा च।

वि. प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग**	**कक्ष्या समयः**
1	सामान्यतः भारतीयदर्शनानां परिचयः।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि.प्र. 4**	ज्ञा	परि	8
2	सांख्ययोग तत्वानामवबोधः।	**प्र.प्र.1**	**प्र.वि.प्र. 4,6**	ज्ञा	अधि	8
3	न्यायनये प्रमाणानां सामान्यावगमः।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि.प्र. 4,6,7**	ज्ञा	आनु	12
4	वैशेषिकनये पदार्थानां सामान्यावगमः।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि.प्र. 4,8**	ज्ञा	वा	10
5	पूर्वमीमांसायां भाट्टप्राभाकरमतयोर्भेदावगतिः।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि.प्र. 4,6**	ज्ञा	परि	9
6	उत्तरमीमांसायां महावाक्यावगमः।	**प्र.प्र.1, 4**	**प्र.वि.प्र. 4,6**	ज्ञा,	परि	8

सहायकग्रन्थाः-

1. सर्वदर्शनसङ्ग्रहः- माधवाचार्यः
2. षच्दर्शनसमुच्चयः।
3. ए.हिस्टरि ओफ् इन्ड्यन् लोजिक्-एस्.सि.विध्याभूषण
4. भारतीयचिन्ता-के.दामोदरन्
5. ए.हिस्टरि ओफ्.इन्ड्यन् फिलोसफि-एस्.एन्.दास्गुप्त।
6. एन्सैक्लोपीडिया ओफ् इन्ड्यन् फिलोसफि- काल्.एच्.पोर्टर्।

Core Course

VB UNYM-507 वैशेषिकदर्शनप्रकरणग्रन्थः - प्रशस्तपादभाष्यम्

भारः- 48

उपलब्धिः- 3

प्रयोजनानि

1. **सामान्यतः वैशेषिकशास्त्रे प्रतिपादितानां पदार्थानां सामान्यपरिचयः।**
2. **नवद्रव्याणां अवधारणं,तेषां प्रत्येकलक्षणाऩां च अवगमः।**
3. **चतुर्विंशति गुणानां ,तेषां साधर्म्यं,तद्वत् तेषां लक्षणानां अवधारणसामर्थ्यसम्पादनम्।**
4. **पाकप्रक्रियायाः द्वित्वादिगुणानां उत्पत्तिविनाशप्रक्रियाया अवगमः।**

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	पदार्थानां सामान्यपरिचयः, साधर्म्यप्रकरणम्, नवद्रव्याणां लक्षणं, सृष्टिप्रक्रिया।
द्वितीयः अंशः	गुणानां साधर्म्यप्रकरणम्, तेषां प्रत्येकं लक्षणानि।
तृतीयः अंशः	वुद्धेर्भेदः,प्रमाणद्वैविध्यम्,हेत्वाभासप्रकरणम्।
चतुर्थःअंशः	कर्म ,सामान्य, विशेष, समवाय पदार्थानां प्रतिपादनम्।

वि. प्र	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा. ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	सामान्यतःवैशेषिकदर्शन प्रक्रियायाः परिचयः |	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 8	ज्ञा	परि	6
2	पदार्थानां तथा द्रव्याणां च साधर्म्यस्य अवगमः |	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 8	ज्ञा	अधि	6
3	परमाणुभ्यः सृष्टिप्रक्रियाया अवगतिः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 8,4	ज्ञा	परि	6
4	वैशेषिक दर्शने प्रमाणविषयकनिश्चयः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 8	ज्ञा	वा	6
5	वैशेषिकदर्शनरीत्या हेत्वाभासस्य स्वरूपावगतिः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 8	ज्ञा	आनु	6
6	अप्रमायाः स्वरूपप्रभेदनिश्चयः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 4,8	ज्ञा	परि	6
7	पृथिव्यादि प्रत्येकपदार्थानां लक्षणज्ञानम्।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 4,8	ज्ञा	अधि	6
8	कर्म, सामान्य, विशेष,समवाय, मोक्षाणां स्वरूपावगतिः ।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र. 4,8	ज्ञा, अप	वा	6

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- प्रशस्तपादभाष्यम्।

अवलोकनीयाग्रन्थः

- वैशेषिकदर्शनम् उपस्कारसहितम्

Core Course

VB UNYM-508 INFORMATICS

Time- 48 hrs
Credits- 3

Objectives

- Update and expand basic informative skills and attitudes relevant to the emerging knowledge society
- Gain skill to use digital knowledge resources in learning

Module-I	Overview of Information Technology
Module-II	Social Informatics and IT Application
Module-III	Natural Language Processing
Module- IV	Gain awareness of Digital sources of Sanskrit and Nyaya Texts

CO	**Course Outcome**	**PO**	**PSO**	**C L**	**K P**	**Class hours**
1	Understand the Fundamentals of Information and Communication Technology Skills and Applications.	PO 1, 6	PSO 5	U	fa	6
2	Understand the Sources and use of Digital Resources.	PO 1, 6	PSO 5	U	Co	6
3	Understand the Fundamentals of Social Informatics.	PO 1, 6	PSO 5, 7	U	Pr	6
4	Understand the Information and Communication Technology for Sanskrit Language.	PO 1, 6	PSO 5	U	fa	6
5	Understand the Language Computing and Language Technology.	PO 1, 6	PSO 5	U	fa	6
6	Understand the Digital Sources of Knowledge on Sanskrit and Indology.	PO 1, 6	PSO 5	U	fa	6
7	Understand the Processing of Sanskrit in Computers.	PO 1, 6	PSO 5, 7	U	fa	6

Essential Text Book

- Informatics Technology in Action, Alan Evans, Leslie Lamport, Dolores Etter, Darron George

Additional texts

- Nyayasutras,
- The Logic of Udyotakara, File Format PDF/Adobe Acrobat view as HTML
- The formal content of Trairupya doctrine, www.Logic.glashaff.net
- Personal 2 stthomas.edn/dkromen/udyotakara.html.

PROJECT

V B UNYM 509

Hours : 24

Credit : 2

Objectives

1.Skill of preparing project plans.

2.Awareness about fundamentals of Computer knowledge.

3. Skill for presenting the ideas in the form of

Monographs.

4. Accumulate Knowledge from other sources.

Module-I	About the topic, selection of a topic from interested area.
Module-II	Methodology, use of library and internet, collection of data and preparation.
Module-III	Evaluation of project, instructions and corrections.
Module-IV	Preparation of project and discussion, project reports are typed 20-30 pages in Sanskrit/ English.

C O	Course Outcome	PO	PSO	CL	KP	Class hrs
1	Skill of preparing project plans.	PO1	PSO4	U	C	2
2	Awareness of fundamentals of Computer knowledge.	PO1	PSO 4,6	U	C	5
3	Skill for presenting their ideas in the form of monographs.	PO1	PSO4, 6,7	U, An	C	5
4	Accumulate knowledge from other sources	PO1	PSO 4,6,	U, An	C,P	7
5	Skill of presenting knowledge.	PO1	PSO 4,6,7	U, An	C,P	3
6	Confidence &effective communication.	PO1	PSO 4,6	U	C	2

REFERENCE TEXTS

1. Study Writing : A Course in writing skills for academic purposes. Liz Hamp-Lyons&BenHeasly Cambridge University Press,2007.
2. Presentation Skills for Students: Joan Van Emden&Lucidina Becker Palgrave Macmillan,2004.
3. The Effulgence of Indian Wisdom: Edi-P.C. Muraleemadhavan, New Bharatiya Book Corporation, New Delhi,2013.
4. Key Successful Writing (IV Edition): Marilyn Anderson Pearson Longman, 2008

Open Course

VD UNYM-531 शाब्दबोधस्वरूपप्रक्रिया

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- सामान्यतः शब्दप्रमाणस्य परिचयः ।
- पदात् वाक्यात् च अर्थावबोधप्रकाराणाम्अवगमः।
- शब्दात् अर्थबोधे विविधसिद्धान्तावबोधः ।
- शाब्दबोधप्रक्रियायाः अवगमः, शाब्दबोधस्वरूपावगतिः.।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	शब्दप्रमाणस्य सामान्यः परिचयः।
द्वितीयः अंशः	शक्तिः लक्षणा इति पदवृत्त्यवगमः ।
तृतीयः अंशः	वाक्यार्थज्ञानकारणानाम् अवगमः।
चतुर्थः अंशः	शाब्दबोधोदयप्रक्रियायाः अवगमः, प्रयोगपरिशीलनं च।

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र.	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	**कक्ष्यासमयः**
1	शब्दप्रमाणे करणव्यापारफलानाम् अवगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	7
2	पदशक्तेःस्वरूपस्य अवगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4,7	ज्ञा	परि	7
3	शक्तिग्रहे उपायावगमः, आख्यातार्थावगमश्च।।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	7
4	चतुर्विधानां पदभेदानाम् अवगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	7
5	लक्षणावृत्तेः स्वरूपभेदावबोधः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	7
6	वाक्यार्थज्ञानहेतूनाम् तत् तत् स्वरूपाणां च ज्ञानप्राप्तिः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	7
7	शाब्दबोधप्रक्रियायाः अवगमः, प्रयोगपरिशीलनं च, विशेषतः न्यायसम्मतशाब्दबोधपरिचयश्च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4	ज्ञा	परि	8
8	मतान्तरे शाब्दबोधप्रक्रियायाः परिचयः शाब्दबोधस्वरूपावगतिश्च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.4,7	ज्ञा, अप	परि	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली – शब्दखण्डः, श्री विश्वनाथपञ्चाननभट्टाचार्यः,चौखम्बा स्स्कृत संस्थान्, वाराणसि।

अवलोकनीया ग्रन्थाः

- शाब्दबोधमीमांसा – प्रो.एन्.एस्.आर्.ताताचार्य, राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानं, न्यू देल्हि
- तर्कसंग्रहे शब्दखण्डः-श्री अन्नंभट्टः
- तर्कसंग्रहदीपिका सर्वस्वम्-
- तर्कभाषा शब्दखण्डः
- शाब्दतरङ्गिणी- प्रो.सुब्रह्मण्यशास्त्री, मद्रास्।
- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली शब्दखण्डः।

Open Course

VD UNYM-532 न्यायवैशेषिकयोः मौलिकसिद्धान्तः

भारः- 60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

1.आस्तिकदर्शनानां सामान्यावगमः ।
2.आस्तिकदर्शनेषु न्यायशास्त्रस्य प्राधान्यम्, उत्पत्तिविकासश्च।
3.वैशेषिकदर्शनस्य सामान्यपरिज्ञानं, उत्पत्तिविकासश्च, एतेषां चरित्रविज्ञानम् ।
4.न्यायदर्शने प्रतिपाद्यपदार्थानां बोधः ।
5.वैशेषिक दर्शने प्रतिपाद्यपदार्थानां अवगमः।
6.न्यायवैशेषिक दर्शनयोः समकालीन प्राधान्यावगतिः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	आस्तिक दर्शनानां सामान्यावगमः, तेषु न्यायशास्त्रस्य प्राधान्यं तयोः उत्पत्तिविकासश्च, अनयोः बोधः ।
द्वितीयः अंशः	न्यायदर्शनस्य सामान्यपरिज्ञानम्, तत् प्रतिपाद्य पदार्थावगमश्च ।
तृतीयः अंशः	वैशेषिकदर्शनस्य उत्पत्तिविकासः, तदीयपदार्थनिरूपणविधानं । अन्नयोर्बोधः ।
चतुर्थःअंशः	न्यायवैशेषिकयोः समकालीन प्रसक्तिः।

वि.प्र.	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि. प्र.**	**धा**	**ज्ञा. ग.**	**कक्ष्यास मयः**
1	आस्तिकदर्शनानां सामान्यावगमः ।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	9
2	आस्तिकदर्शनेषु न्यायशास्त्रस्य प्राधान्यम्, उत्पत्तिविकासश्च, अनयोर्विज्ञानम् ।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	9
3	वैशेषिकदर्शनस्य सामान्यपरिज्ञानं, उत्पत्तिविकासयोः अधिगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	10
4	न्यायदर्शनप्रतिपाद्यपदार्थानां विशेषावगतिः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	10
5	वैशेषिक दर्शने प्रतिपाद्य पदार्थानां निरूपणविधानावगतिः ।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	10
6	न्यायवैशेषिक दर्शनयोः समकालीन प्रसक्तिबोधः।।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	12

पाठ्यग्रन्थः-

- **न्यायसूत्रम् प्रथमोध्यायः**
- तर्कसंग्रहः।

अवलोकनीयग्रन्थाः-

- **न्यायवृत्तिः—विश्वनाथकृतः।**
- **तर्कभाषा- केशवमिश्र।**

Open Course

VD UNYM 533 भारतीयदर्शनप्रणालिका

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- सामान्यतः भारतीयदर्शनानां परिचयः।
- भारतीयदार्शनिकप्रमुखसिद्धान्तानाम् अवगमः।
- व्यक्तिपरिपोषणे सामूहिकजीवने च दर्शनानाम् उपयोगस्य अवगमः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सामान्यतः भारतीयदर्शनानां परिचयः।
द्वितीयः अंशः	आस्तिकदर्शनानां परिचयः।
तृतीयः अंशः	नास्तिकदर्शनानां परिचयः।
चतुर्थः अंशः	दर्शनानां प्रयोगपद्धतेः अवगमद्वारा जीवने उपयोक्तुं परिशीलनम्।

वि.प्र	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्यासमयः
1	भारतीयदर्शनानां सामान्यपरिचयसंपादनम्।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1	ज्ञा	परि	10
2	वैदिकसाहित्ये दर्शनचिन्तापद्धतेः अवगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1	ज्ञा	परि	10
3	संख्यायोगयोः परिचयः, प्रमुखसिद्धान्तानाम् अवगमः च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1	ज्ञा	परि	8
4	न्यायवैशेषिकयोः परिचयः, प्रमुखसिद्धान्तानाम् अवगमः च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1,8	ज्ञा	परि	8
5	पूर्वोत्तरमीमांसयोः परिचयः, प्रमुखसिद्धान्तानाम् अवगमः च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1	ज्ञा	परि	8
6	चार्वाकबौद्धजैनदर्शनानां परिचयः, प्रमुखसिद्धान्तानाम् अवगमः च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1	ज्ञा	परि	8
7	प्रायोगिकवेदान्तपरिचयद्वारा न्यायद्वारा च मानुषजीवने दर्शनानाम् उपयोगस्य अवगमः।	प्र.प्र.1,6	प्र.वि.प्र.1,9	ज्ञा,	परि	8

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः-

- सर्वदर्शनसङ्ग्रहः- माधवाचार्यकृतः।

अवलोकनीया ग्रन्थाः-

- Indian Philosophy – Dr S Radhakrishnan
- History of Indian Philosophy – Das Gupta
- Outlines of Indian Philosophy – M Hiriyanna
- Six systems of Indian Philosophy – MaxMuller

- Bharateeyadarsanangal – CV VasudevaBhattatiri
- Studies in Philosophy – Gopinath Bhattacharya

षष्ठं षाण्मासिकम्

Core Course

VI B UNYS-510 न्याये शब्दार्थसिद्धान्तः

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

- सामान्यतः शब्दप्रमाणस्य परिचय: ।
- शब्दात् अर्थावबोधे न्यायसिद्धान्तानाम् अवगमः ।
- शब्दात् अर्थबोधे मतान्तरसिद्धान्तानाम् परिशीलनं ।
- शाब्दबोधप्रक्रियायाः अवगमः, प्रयोगकरणं च ।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	शब्दप्रमाणस्य परिचयः ।
द्वितीयः अंशः	पदानाम्अर्थावगमप्रक्रियायाः अवगमः ।
तृतीयः अंशः	वाक्यार्थबोधप्रकाराणाम् अवगमः ।
चतुर्थः अंशः	वाक्यार्थबोधे विविधशास्त्रदृष्टीनाम् अवगमः, परिशीलनं च ।

वि.प्र.	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र.	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्यासमयः
1	शब्दप्रमाणस्य परिचय संपादनम्।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4	ज्ञा	परि	7
2	पदशक्तिविषये सिद्धान्तानाम् अवगमः, परिशीलनप्रकारस्य अवगमः च ।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4,7	ज्ञा	परि	10
3	शक्तिग्रहे उपायानां च अवगमः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4	ज्ञा	परि	8
4	चतुर्विधानां पदभेदानाम् अवगमः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4	ज्ञा	परि	5
5	लक्षणावृत्तेः अवगमः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4	ज्ञा	परि	5
6	वाक्यार्थज्ञानहेतूनाम् अवगमः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4	ज्ञा	परि	7
7	शाब्दबोधप्रक्रियायाः अवगमः, प्रयोगपरिशीलनं च।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4.	ज्ञा, अप	परि, P	8
8	मतान्तरे शाब्दबोधप्रक्रियायाः परिचयः परिशीलनप्रकारस्य अवगमः च।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र. 4,7	ज्ञा, अप	परिP	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- न्यायसिद्धान्तमुक्तावली – शब्दखण्डः

अवलोकनीया ग्रन्थाः

- शाब्दबोधमीमांसा –Prof. N.S.R. Tatacharya राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानं, न्यू देल्हि

- Indian theories of meaning: Dr.K.Kunjunni Raja, Adyar Library.

Core Course

VI B UNYS-511 भाषाशास्त्रम्

भारः-60

उपलब्धिः-4

प्रयोजनानि

1. भाषाशास्त्रस्य परिचयदानं, भाषान्तरेषु संस्कृतस्य प्रभावम् अधिकृत्य परिचयदानं च |
2. भाषाशास्त्र-संकल्पनस्यपरिचयदानम्|
3. भाषाशास्त्रदृष्ट्या भाषाणाम् उत्पत्तेः विकासस्य विभागस्य च अवगमः|
4. संस्कृतस्य भाषाशास्त्रे प्राधान्यस्य अवबोधनम्|
5. अर्थविपरिणामस्य प्रयोगविशेषाणां च परिचयदानम्|

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सामान्यतः भाषाशास्त्रस्यमौलिकतत्त्वानि, संस्कृतस्यप्रामुख्यंच। भाषाशास्त्रपठनस्य स्वभावः, स्थानं लक्ष्यं च।
द्वितीयः अंशः	ध्वनिविज्ञानं, संस्कृते वर्णस्थानप्रयत्नानां अवगमः, नियमाः च। भाषायाः वर्गीकरणं, रूपशास्त्रपरं,वंशावलीसम्बन्धाश्च।उच्चारण शब्दानां वर्गीकरणम्।व्यञ्जनाश्च। स्वरविज्ञानस्य प्रभेदाः। स्वरविज्ञान नियमाः। साधर्म्यम्।
तृतीयः अंशः	पदवाक्यरचनायाः अर्थपरिणामादेः च भाषाशास्त्ररीत्या अवगमः। रूपविज्ञानीयं लिङ्गम्, वचनानि, विभक्तिः, समासाः, समासभेदाश्च।
चतुर्थःअंशः	आधुनिकभाषाशास्त्रस्य अभिकलनात्मकभाषाशास्त्रस्य च अवगमः, संस्कृते प्रयोगविज्ञानं च। अर्थविज्ञानीयम्- प्रथमस्थरीय,द्वितीयस्थरीय। अर्थविज्ञानीय भेदाः,तस्य प्रधानकारणानि।

वि.प्र.	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्या समयः
1	भाषान्तरेषु संस्कृतस्य प्रभावं परिचयं च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा	परि	6
2	संस्कृते वर्णस्थानप्रयत्नानां अवगमः, नियमाः च।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा	आनु	6
3	पदवाक्यरचनायाः अर्थपरिणामादेः च भाषाशास्त्ररीत्या अवगमः।	प्र.प्र.1,4	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा अप	परि	8
4	रूपविज्ञानीयं लिङ्गम्, वचनानि च।	प्र.प्र.1,4	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा अप	वा	8
5	विभक्तिः, समासाः, समासभेदाश्च।	प्र.प्र.1,4	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा अप	परि	8
6	आधुनिकभाषाशास्त्रस्य अभिकलनात्मकभाषाशास्त्रस्य च अवगमः।	प्र.प्र.1	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा,	अधि	8
7	अर्थविज्ञानीयम्- प्रथमस्थरीय,द्वितीयस्थरीय।	प्र.प्र.1,4	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा	**परि**	**8**
8	अर्थविज्ञानीय भेदाः,तस्य प्रधानकारणानि।	प्र.प्र.1,4	प्र.वि.प्र.1,2	ज्ञा अप	वा	8

पाठ्यग्रन्थः-

Comparative philology ByT.K.Ramachandra Iyer.

अवलोकनीया ग्रन्थाः –

1. **An Introduction to Sanskrit Linguistics, Sreeman Narayana Murti.**
2. **Linguistic Introduction to Sanskrit- Balakrishna Ghosh.**

3. **General Linguistics: An Introductory Survey- Robin .R.H.**

Core Course

VI B UNYS-512 व्याप्तिलक्षणम् (पञ्चलक्षणी)

भारः-60

उपलब्धिः- 4

प्रयोजनानि

- नव्यन्यायस्य सामान्यतः अवगमः, नव्यन्यायप्रक्रियाद्वारा आविष्कारसामर्थ्यस्य संपादनं च |
- लक्षणसमन्वयप्रक्रियायाः परिशीलनप्रक्रियायाः च अवगमः |
- नव्यन्यायप्रक्रियया लक्षणनिर्वचने, समन्वयकरणे च प्रयोगविज्ञानसंपादनम्
- व्याप्तिस्वरूपस्य व्याप्तिलक्षणपरिष्कारप्रकारस्य च अवगमः |
- नव्यन्यायग्रन्थानां स्वयं पठने अवगमे च श्रद्धायाः पोषणम् |

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	नव्यन्यायस्य सामान्यपरिचयः, अनुमानप्रमाणस्य सामान्यतः अवगमः, व्याप्तिस्वरूपस्य अवगमः च	
द्वितीयः अंशः	पञ्चलक्षण्यां व्याप्तेः प्रथमद्वितीयलक्षणयोः अवगमः, तयोः समन्वयप्रक्रियायाः अवगमः च	
तृतीयः अंशः	तृतीयचतुर्थलक्षणयोः समन्वयप्रक्रियायाः अवगमः	
चतुर्थः अंशः	पञ्चमलक्षणस्य अवगमः, लक्षणेषु दोषावगमः च	

वि. प्र.	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि. प्र.**	**धा**	**ज्ञा. ग.**	**कक्ष्यासमयः**
1	सामान्यतः नव्यन्यायचरितस्य प्रक्रियायाः च परिचयः |	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र 4	ज्ञा	परि	10
2	अनुमानप्रमाणस्य व्याप्तिस्वरूपस्य च अवगमः, पञ्चलक्षणीप्रकरणस्य अवतरणप्रयोजनस्य अवगमः च |	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र 4.	ज्ञा	परि	10
3	प्रथमलक्षणस्य अवगमः, समन्वयप्रक्रिया च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4,6.	ज्ञा, अप	परि	6
4	द्वितीयलक्षणस्य अवगमः, समन्वयप्रक्रिया च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4,6.	ज्ञा अप	परि	10
5	तृतीयलक्षणस्य अवगमः, समन्वयप्रक्रिया च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4,6.	ज्ञा अप	परि	4
6	चतुर्थलक्षणस्य अवगमः, समन्वयप्रक्रिया च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4,6.	ज्ञा अप	परि	8
7	पञ्चमलक्षणस्य अवगमः, समन्वयप्रक्रिया च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4,6.	ज्ञा अप	परि	6
8	पञ्चलक्षणेषु दोषाणां अवगमः, सिद्धान्तलक्षणस्य अवगमः च।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र 4.	ज्ञा, अप	परि	6

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

- पञ्चलक्षणीप्रकरणम् – तत्वचिन्तामणिः दीधितिः च

अवलोकनीया ग्रन्थाः

- पञ्चलक्षणीप्रकरणम् – गादाधरी

- पञ्चलक्षणीप्रकरणम् – जागदीशी
- पूर्वपक्षव्याप्तिप्रकरणम् – मुक्तावली

Core Course

VI B UNYS-513 परिस्थितिविज्ञानम्- न्याये आयुर्वेदे च

भारः-60

उपलब्धिः-2

प्रयोजनानि

1. स्नातक छात्राणां पारिस्थितिकाबोधावगाहः।
2. वेद-आयुर्वेद- दर्शनेषु छात्राणां परिस्थितिविज्ञानान् प्रति सामान्यावबोधः।
3. न्यायवैशेषिकयोः पारिस्थितिविज्ञानावगाहः।
4. पञ्चभूतानां सामान्यावगाहः।
5. वनस्पतिविज्ञानसंरक्षणावबोधः।
6. पारिस्थितिकावगतिः वृक्षायुर्वेदे।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	परिस्थितिविज्ञानं प्रति आमुखम्। परिस्थिति प्राचीनदर्शनेषु वृक्षायुर्वेद परिस्तित्योः विविधतलानि।
द्वितीयः अंशः	न्याय-वैशेषिकयोः पारिस्थितिक अंशाः। मनुष्यजीवने पञ्चभूतानां प्राधान्यम्।
तृतीयः अंशः	आयुर्वेदस्य सामान्यनिरीक्षणम्। आयुर्वेदस्य विविधशाखाः। वृक्षाणां पोषणं,तेषां संरक्षणानि च।
चतुर्थःअंशः	बृहत्संहितायां वृक्षायुर्वेदे चितश्लोकाः। कौटिलीय अर्थशास्त्रम्। तर्कसंग्रहे द्रव्यविभागः।

वि.प्र.	अध्ययनप्रयोजनानि	प्र.प्र.	प्र.वि.प्र	धा	ज्ञा.ग.	कक्ष्या समयः
1	परिस्थितिविज्ञानं प्रति आमुखम्।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र .3	ज्ञा	परि	6
2	प्राचीनदर्शनेषु वृक्षायुर्वेद परिस्तित्योः विविधतलानि।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र .7	ज्ञा	परि	8
3	मानुषिकजीवने पञ्चभूतानां प्राधान्यम्।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र .4,5	ज्ञा अप	आनु	10
4	न्यायवैशेषिकयोः पारिस्थितिविज्ञानावगाहः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र .4,6,8	ज्ञा अप	वा	10
5	आयुर्वेदस्य सामान्यपरिचयः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र .1	ज्ञा अप	परि	8
6	आयुर्वेदस्य विविधशाखाः।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र .1,9	ज्ञा,	परि	8
7	बृहत्संहितायां वृक्षायुर्वेदे चयनश्लोकानि।	प्र.प्र. 1	प्र.वि.प्र .7,9	ज्ञा	**परि**	**6**
8	कौटिलीय अर्थशास्त्रम्। तर्कसंग्रहे द्रव्यविभागः।	प्र.प्र. 1,4	प्र.वि.प्र .9	ज्ञा अप	परि	6

पाठ्यग्रन्थः—वृक्षायुर्वेदः

1. बृहत्संहिता- वृक्षायुर्वेदः(चिताःश्लोकाः)
2. तर्कसंग्रहः
3. अर्थशास्त्रं (चिताःभागाः)

सहायकग्रन्थाः

1. Vrukshayurveda – Dr P V Ouseph.
2. Oushadhivarga in Amarakosa.

Choice Based Course

VI B UNYS-514 Kerala Tradition of Nyayasastra

Time-60hrs

Credits-4

Objectives-Nyaya Tradition of Kerala

1. Fundamentals of Nyaya-A study
2. Acquired Nyaya Tradition of Kerala
3. Understand the Nyaya Tradition of Tripunithura.
4. Understand the Nyaya Tradition of Kodungallur
5. Understand the Nyaya Traditon of Payyubhattas

Module-I	Importance of Nyayasastra among Indian Philosophical System.
Module-II	Keralas contribution to Nyayasastra- A general approach
Module-III	Adetailed study ofthecontributions of three major streams of Kerala tradition viz.,TrippunithuraKodungallur and Payyur Bhatta Family.
Module-IV	Influence of Nyaya tradition of Kerala .

CO	**Course Outcome**	**PO**	**PSO**	**C L**	**K C**	**Class time**
1	Undurstand the Nyayasastra tradition of India.	PO 1	PSO. 3	U	C	9
2	Enrich the knowledge of Nyaya sastra in other sastras.	PO 1	PSO, 3.5	U	C	9
3	Understand the contribution of Nyayasastra of Kerala.	PO 1	PSO, 3	U	C	10
4	View and analyse the Nyayasastra in ancient India.	PO 1	PSO, 3	U	C	10
5	Knowledge of NavyaNyaya and its importance of contemporary India.	PO 1	PSO, 3	R	C, P	10
6	Technical knowledge about the Navya Nyaya expecially in Kerala.	PO 1	PSO, 3	U	C, P	12

Core Reading-

Tarkasara of Ananthanarayanasastri

Reference Texts

1. A History of Indian Logic-Satish Chandra Vidyabhushana

2. Introduction of Subhodhini- Rama Varma Parikshit Thampuran
3. The Contribution of Sanskrit Literature- KunjunniRaja.K, University of Madras 1980
4. Sanskrit Tradition of Tripunithura- C.M.Neelakantan, Ed by Kuruppu.KKM, Central Heritage Studies, Hill Palace, Tripunithura 2009.

Choice Based Course

VI B UNYS-515 तन्त्रयुक्तिः

भारः-60

उपलब्धिः - 4

प्रयोजनानि

1. तन्त्रयुक्तेः स्थानम्,स्वाधीनतावगतिश्च।
2. तन्त्रयुक्तेः विभागानां सामान्यपरिज्ञानम्।
3. अर्थशास्त्रे तन्त्रयुक्तेः प्राथमिकतत्वावगतिः।
4. आयुर्वेदे तन्त्रयुक्तेः प्रयोगावगतिः।
5. न्यायशास्त्रे तन्त्रयुक्तेः प्रयोगावगतिः।
6. आयुर्वेदे न्यायदर्शने च तुलनात्मकावगतिः।

विषयविभागः

प्रथमांशः	संस्कृतभाषायां ज्ञानप्रक्रिया- 1. शास्त्रम्-कला-दर्शनम्। 2. प्रभुसंहिता-मित्रसंहिता-कान्तासंहिता। 3. पराविध्या- अपराविध्या।
द्वितीयांशः	तन्त्रयुक्तिः, स्वभाववैशिष्ट्याः,तत् प्रयोजनानि च। तन्त्रयुक्तेः परम्परागतग्रन्थाः।
तृतीयांशः	तन्त्रयुक्तौ कैटिल्य,चरक,सुश्रुतः,वाग्भटः च।
चतुर्थांशः	तन्त्रयुक्तिः- व्याख्या,कल्पना,ताच्छील्या,आश्रया।

वि. प्र.	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्या समयः**
1	तन्त्रयुक्तेः परम्पराग्रम्थान् प्रति अवगाहः।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3	ज्ञा	वा	8
2	संस्कृत शास्त्रे रीतिशास्त्रमधिकृत्य अवगाहः।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3,5	ज्ञा	अधि	8
3	संस्कृत भाषायां विविधशास्त्रेषु ज्ञानप्रक्रियायाः अवगाहः।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3	ज्ञा	अधि	12
4	न्यायशास्त्रस्य ज्ञानप्रक्रियायाः अवधारणम्।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3	ज्ञा	वा	10
5	आयुर्वेदशास्त्रस्य रीतिशास्त्रमवलम्ब्य अवगमः।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3	ज्ञा	वा	10
6	न्यायशास्त्र आयुर्वेदयोः तुलनात्मकावगतिः।	प्र प्र.1	प्र.वि.प्र. 3	ज्ञा	अप	12

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः-

तन्त्रयुक्तिविचारः- नीलमेखः, गवण्मेन्ट् आयुर्वेद कालेज्, तिरुवनन्तपुरम्।

अवलोकनीया ग्रन्थाः-

1. Methodology of ancient Indian Science- W.K- Lale, Chaukhamba,SurabharathiPrakasan,Varanasi 1981.
2. The Effulgence of Indian Wisdom. Edt.P.C.Muraleemadhavan, new Bharatiya Book Corporation, New Delhi 2013
3. The Humanities; Methodology and perspectives-Abhijit Kund, Pramod K Nayar and Shweta, Dorling Kindersley,India Private Ltd. Licences of Pearson Edn.in South Asia, Knowledge of Boulevard, Noida, India.

Choice Based Course

VI B UNYS- 516 सांख्यकारिका

भारः-60

उपलब्धिः 4

अध्ययनप्रयोजनानि

1.साङ्ख्यदर्शने तत्वानमवगमनम्।

2. साङ्ख्यदर्शने प्रमाणस्वरूपज्ञानम्।

3. साङ्ख्यदर्शने मोक्षस्वरूपज्ञानम्।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	सांख्यदर्शनस्य आमुखम्,सांख्यकारिका प्रथम कारिकातः द्वादश कारिकापर्यन्तम् (1-12)
द्वितीयः अंशः	13 कारिकातः 25 कारिकापर्यन्तम्
तृतीयः अंशः	26 कारिकातः 35 कारिकापर्यन्तम्
चतुर्थःअंशः	36 कारिकातः समाप्तिपर्यन्तम्|

वि. प्र.	**अध्ययनप्रयोजनानि**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र.**	**धा**	**ज्ञा.ग.**	**कक्ष्या समयः**
1	सामान्यतया दर्शनानां परिचयः|	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	परि	6
2	साङ्ख्यमतरीत्या तत्वानां अवगतिः |	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	परि	12
3	साङ्ख्यमतरीत्या प्रमाणस्वरूपावगतिः|	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	परि	8
4	सत्कार्यवाद प्रक्रियाया अवगमनम्|	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	वा	8
5	साङ्ख्यमतरीत्या मोक्षकारणविज्ञानम्	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	आनु	6
6	त्रिगुणानां स्वरूपावगतिः|	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	आनु	6
7	साङ्ख्यमतरीत्या सृष्टिप्रकियाया अवगमः	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 7**	ज्ञा	आनु परि	8

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः –

1.श्री ईश्वरकृष्णप्रणीता सांख्यकारिका

अवलोकनीय ग्रन्थः

2.सर्वदर्शनसङ्ग्रहः- माधवाचार्यप्रणीतः

Choice Based Course

VI B UNYS-517 न्यायशास्त्रे वादप्रक्रिया भारतीयनियमप्रक्रिया च

(Argumentation in Nyaya and Indian Legal System)

भारः- 60

उपलब्धिः-4

अध्ययनप्रयोजनानि

1. न्यायसिद्धान्ते प्रमाणानां अपग्रथनात्मकं पठनपरिचयः।
2. न्याये वादप्रक्रिया अवयवादारभ्य निग्रहस्थानपर्यन्तावगमः।
3. न्याये वादप्रक्रियायाः भारतीय नियमप्रक्रियायाःच सादृश्यस्य प्रभावस्य च अवगमः।
4. मीमांसा- धर्मशासात्र-भारतीयनियमशासात्राणां समन्वयावगमः।

विषयविभागः

प्रथमः अंशः	न्याये प्रमाणनिरूपणस्य अवगमः ।
द्वितीयः अंशः	न्याये वादप्रक्रियाम् अधिकृत्य अवगमः।
तृतीयः अंशः	न्याये वादप्रक्रियायाः भारतीयनियमशास्त्रे प्रभावस्य अवगमः,परिशीलनम् च|
चतुर्थः अंशः	मीमांसायाः धर्मशास्त्रस्य च भारतीयनियमशास्त्रे प्रभावस्य अवगमः ।

वि.प्र	**विषयप्रयोजनम्**	**प्र.प्र.**	**प्र.वि.प्र**	**धा**	**ज्ञा.ग**	**कक्ष्यासमयः**
1	न्यायशास्त्रस्य परिचयः, उद्देश्यस्य अवगमः च।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र, 3**	ज्ञा	सृज	8
2	प्रमाणानाम् अवगमद्वारा परिशीलनप्रक्रियायाः अवगमः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 3,5**	ज्ञा	सृज	10
3	वादे उपयोगिनां अवयवतर्कनिर्णयादीनांन्यायपदार्थानाम् अवगमः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 3**	ज्ञा	सृज	10
4	न्याये वादप्रक्रियायाः अवगमः।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र 3**	ज्ञा	सृज	12
5	प्राचीनभारतीयनियमशास्त्रे वादप्रक्रियायां न्यायप्रक्रियायाः अवगमः, परिशीलनं च।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र. 3**	स्म	परि, आनु	10

6	मीमांसायाः वेदान्तस्य च वादप्रक्रियायाम् उपयोगस्य अवगमद्वारा भारतीयदर्शनानां प्रसक्ततायाः अवगमः परिशीलनं च।	**प्र.प्र. 1**	**प्र.वि.प्र 3**	ज्ञा	परि, आनु	10

प्रधानतया पाठ्यग्रन्थः-

न्यायसूत्रम् वात्स्यायनभाष्यसहितम्- I&II अध्यायौ

अवलोकनीया ग्रन्थाः-

- Nyaya parisuddhi of Vedanta Desika, (portion from Vada to Nigrahasthanam)
- Ancient Indian Jurisprudence – Justice Markandey Katju, Judge, Suprem court of India, Speech delivered at BHU, Varanasi.
- Early Indian Jurisprudence, Archana Misra,
- An introduction to Ancient Indian Jurisprudence, Shodhganga
- Hand Book on Practice and Procedure and Office Procedure, Supreme Court of India, 2017.